

gerne senere forsøger at udbyde olieudforskningskoncessionerne i licitation.

Eller endnu værre - for Færøerne - firmaernes ufuldstændige seismiske målinger viser måske, - inkorrekt - at det færøske område tilsyneladende ikke er værd at byde på.

X. Aksept af »gratis seismiske undersøgelser« er farlig

Hvis landsstyret - eller enkelt personer heraf - på nuværende tidspunkt giver sådanne firmaer tilladelse til seismiske undersøgelser inden for det færøske undergrundsområde, er der - i h. til min opfattelse - tale om: »Hazard-spil« med de kommende generationers »fædrene arv«. Et unødvendigt hazard-spil, hvor en eventuel gevinst for Færøerne er meget lille eller lig nul, idet de modtagne oplysninger først på et meget senere tidspunkt kan benyttes af færingerne.

Til gengæld har »de udvænte firmaer« alle gode kort på hånden, til selv at udnytte disse oplysninger, fordi de har fuldt overblik over situationen, eller de kan videresælge dem til andre interesserede firmaer, som f.eks. BP og andre store oliefirmaer.

En sådan tilladelse bør kun gives, hvis den er en del af »en juridisk forpligtende aftale« om at gennemføre disse undersøgelser »helt tilbuds« d.v.s. indtil man har

1. Lokaliseret »alle« potentielle muligheder for oliefund inden for »hele området«, - inklusiv landområdet eller
2. Konstatert at der - med det idag til rådighed værende tekniske udstyr - ikke er nogen mulighed for at udpege steder, hvor der er en rimelig chance for at finde olie.

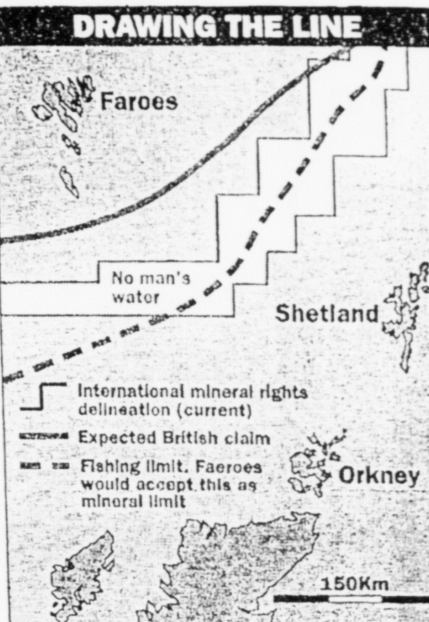
D.v.s. »Det gratis tilbud« bliver i det mindste omsat til et »klart beslutningsgrundlag«.

På denne måde kommer man »et fuldt skridt videre«, d.v.s.

1. Man »fastslår« de potentielle muligheder for prøveboringer eller man fastslår,
2. At der »ikke« - på dette tidspunkt - er mulighed for at lokalisere olie.

Dette står i skarp modsætning til olieboringen ved Lopra, hvor man anvendte et stort beløb på en boring, der ikke gav noget definitivt resultat.

En fejlinvestering, der vist nok væsentlig skyldtes, at beslutningstagerne ikke havde tilstrækkelig kvalificeret professionel rådgivning.

Bilag III

XI. Hvis det går galt, må færingerne betale regningen

Hvis de første seismiske undersøgelser viser, at undergrunden er fuld af olie - er der ikke noget problem (som Shetlandsrenden).

Men hvis dette ikke skulle være tilfældet, og det kommer til en uenighed med udøveren, viser det sig meget ofte, at aftalens »uskyldige ordlyd«, netop tager højde for den pågældende situation, så alle ulemperne må bæres af betales af færingerne.

For at undgå disse seismiske firma ved af erfaring, hvilke komplikationer, der kan opstå, og hvor dyre de kan blive.

Det var - så vidt jeg ved - netop tilfældet med amerikanernes olieudforskning på Nova Scotia.

XII. Systematisk og professionel udvinding er nødvendig

For at undgå disse »høvsaløsninger« og fejltagelser, bør ingen foretage sig noget i forbindelse med undergrunden, inden landsstyret har fastlagt en langtidssikret strategi for den fremtidige udforskning og udnyttelse af den færøske undergrund.

Det ville være utrolig »negativt og psykologisk nedbrydende«, hvis færingernes udbød »olie-koncessionerne« på en sådan måde og på et sådant tidspunkt, at ingen af de store olieudforsknings firmaer ville »afgive tilbud«.

Hvilket var tilfældet, da grønlænderne bad om tilbud på udforskningen af undergrunden på østsidan af Grønland.

Man bør her tænke på, at tiden er sådanne, at en

stor fædrene arv giver ikke alene mulighed for enorme indtægter, men også mulighed for at opbygge en enorm gæld.

XV. Nyt opdateret kort over Færøernes undergrund

Hvis et sådant kort findes, burde det nu opdateres med angivelse af BP's nye oliefund. Dette skulle være helt legalt nu BP officielt har bekendtgjort eksistensen af det enorme oliefund. Kortet skal blot tydeligt angive, at den angivne grænselinie ikke er accepteret af England.

Et sådant kort skulle også anføre afstande til de forskellige større havne, fyrtårne og andre landkendsmærker.

Endvidere burde afstandene mellem de forskellige havne og flyvepladser angives.

Ligeledes burde kortet angive de omtrentlige havdybder, da havdybden har en alt afgørende indvirkning på størrelsen af de nødvendige investeringer og produktionsomkostninger samt tekniske muligheder.

Et sådant kort burde være et obligatorisk dokument, ved en hver kvalificeret diskussion om Færøernes undergrund, så medlemmer af lagting, landsstyre, politikere, teknikere og den almindelige færing nøjagtigt kan se, hvad hele diskussionen drejer sig om.

Hvis et sådant dansk-færøsk kort ikke findes på nuværende tidspunkt, bør det hurtigst muligt fremstilles, da grænseopmålingen drejer sig om masser af milliarder kroner.

Som bilag III er vedlagt en meget grov skitse, der viser den engelske opfattelse af den britisk-færøske grænseproblematik. Den

viser klart de ubehagelige perspektiver. Hvis englænderne får deres vilje, så skal grænsen gå 25-30 km fra Suderø. Samtidig giver den formodning om langvarige og vanskelige forhandlinger, hvor Færøerne vil få brug for al mulig diplomatisk - og international opbakning samt nødvendighed af at konsultere den højeste ekspertise i international undergrunds- og grænseopmåling.

Ovenstående konstatering af tilstedeværelsen af et så enormt oliefelt i et 48 meter tykt olieførende sandlag, så tæt på Færøerne gør sandsynligheden for at finde olie inden for det færøske område endnu større (en 99% realitet).

Derfor er spørgsmålet om fastholdelse af den nuværende færøske grænselinie det alt afgørende spørgsmål i forbindelse med Færøernes undergrund.

Inden dette spørgsmål er endeligt afgjort, ligger de fleste ting i forbindelse med Færøernes undergrund stille - hvilket naturligvis er kedeligt.

Hvis afklaringen af grænseopmålingen forceres frem - således at det danske/færøske forhandlings-team har opbygget den nødvendige ekspertise, og for det er sikre på, at kunne få ret - vil det resultere i, at englænderne vinder grænsestriden - med deraf tab af mange milliarder for færingerne - et tab der aldrig erstattes.

Det var næsten det samme, som var tilfældet da nordmændene vandt den dansk-norske grænsestrid om nordsoolen.

I grænseopmålingen er det eneste der betyder noget derfor. At få medhold, uanset hvor mange år der end går.

XVI. BP olie-feltet kræver yderligere intensiv udforskning

John Brown oplyser endvi-

dere, at der endnu foreligger et stort udforskningsarbejde, inden man kan fastslå størrelsen af olieforekomsten i BP-områderne (måske en billion tønder olie).

Pressemeldelsen oplyser yderligere, at BP Shell konsortiet - på 50-50% basis - har fået tilladelse til at udforske flere olie-koncessions-parceller, således at det samlede område bliver så stort, at der kan udføres et tre-dimensionalt seismografisk survey til bestemmelse af jordlagene og den optimale placering af yderligere prøveboringer.

Det er i denne forbindelse, at BP's adgang til også at udføre seismografiske målinger i det færøske område, kan være af overordentlig stor betydning for BP, (men ikke for Færøerne), det vil tillade BP, at »kigge om bag muren«, så BP kan få kendskab til de geologiske forhold udenfor deres eget område.

Herved bliver de i stand til at basere deres beregninger på »facts«, og derved undgå at bruge den mere »tvivlsomme« eksterpolations-metode.

Spørgsmålet er, om Færøernes krav på undergrunden indtil fiskerigrænsen har opsættende virkning for englændernes ret til at foretage olieudforsknings-forsøg i området.

Man kunne evt. henvise til at sprængningerne i forbindelse med de seismiske undersøgelser var til skade for fiskene i det færøske fiskeriområde.

XVII. Alle er villige til at udføre gratis seismiske undersøgelser i den færøske del af Shetlandsrenden

Efter BP's bekendtgørelse om et så stort oliefund så tæt på det færøske område, vil det overhovedet ikke være noget problem at få et firma til gratis at udføre seismiske undersøgelser af den færø-

ske del af »Shetlandsrenden«, fordi chancerne for at finde olie er så store.

Jeg er helt sikker på, at BP gratis ville udføre disse undersøgelser som en komplementerende og integreret del af deres tre-dimensionale seismiske survey, simpelthen, fordi udgifterne til et seismisk survey mange gange er sparet bl.a. fordi det vil sætte BP i stand til at beregne placeringen af yderligere prøveboringer - optimalt i forhold til den totale olieforekomst og ikke kun maksimalt i forhold til den britiske del af olieforekomsten.

XVIII. Er det i færingernes interesse - på nuværende tidspunkt - at finde store olieforekomster i den færøske del af Shetlandsrenden? Hvis man alligevel skal afstå den

BP er meget stærkt interesseret i en hurtig evt. parallel olie-udforskning udvinding i begge områder.

Men det alt afgørende spørgsmål er imidlertid: Er det i færingernes interesse at få fastslået størrelsen og beligheden af evt. færøske olieforekomster før grænsen mellem den britisk og den dansk/færøske undergrund er internationalt fastlagt og anerkendt.

Det er et principielt spørgsmål, som landsstyret må tage stilling til her og nu, da alt vedrørende undergrunden afhænger af dette svar.

Det kan ikke udskydes længere, hvilket også klart fremgår af Stefan Hultberg's udtalelser i interviewet den 10. marts.

Alle der i øjeblikket - på den ene eller anden måde - gratis anvender ressourcer på at fremkomme med »positive forslag til udnyttelsen af den færøske undergrund«, har et moralsk krav på, at landsstyret i løbet af meget kort tid klar besvare spørgsmålene:

1. Ønsker landsstyret olieudforskningen (seismiske undersøgelser i Shetlandsrenden) startet nu eller
2. Ønsker landsstyret en langsigtet, planlagt udforskning og udnyttelse af undergrunden, der først iværksættes, når de nationale grænser er endeligt aftalt og vedtaget

Svaret på dette spørgsmål er utrolig vigtigt, idet det kan påvirke hele det færøske samfund meget kraftigt nu og mange generationer frem i tiden.

Dette ubetingede krav om et klart, utvetydigt og hurtigt svar fra landsstyret må i al retfærdighed følges af et andet spørgsmål:

Er landsstyret blevet for-

Bilag II